

**better
yn wetter**

**Henk Mulder
Wetterskip**

**Jaarverslag
Wetterskipsfraksje
2022**

Inleiding

We waren blij dat het laatste volle jaar van deze bestuursperiode kon beginnen zonder strikte corona-maatregelen en fysieke bijeenkomsten en ontmoetingen weer mogelijk waren. In januari brak de oorlog uit in de Oekraïne met verschrikkingen voor de mensen daar. Maar ook met gevolgen voor onze inwoners. De energieprijzen sprongen omhoog en de inflatie eveneens. Veel mensen (vooral ouderen met alleen AOW of daarbij een klein pensioentje) durven hun verwarming niet hoger te zetten dan 16 graden, er is een run op voedselbanken en sommige scholen voeren een schoolontbijt in. En dat allemaal in een jaar waarin een nipte meerderheid in het Algemeen Bestuur van Wetterskip Fryslân het een goede opvoedkundige maatregel vond om de kwijtschelding te beperken tot 90%. (Een maatregel die men voor 2023 weer heeft afgeschaft, maar daarover straks meer).

Henni van Asten,
fractievoorzitter

Veiligheid

In 2021 besloten wij tot duin- en dijkversterking op Schiermonnikoog en het dijkversterkingsproject tussen Lauwersoog en Koehool. In de loop van 2022 zijn de plannen verder uitgewerkt. We hadden aangedrongen op groene voorlanden, waardoor de biodiversiteit kan toenemen en er rustgebieden ontstaan voor dieren. Dat vraagt heel wat overleg. Het is duurder, je gaat iets doen in Natura 2000 gebied en daarvoor heb je eigenlijk gebiedseigen grond nodig. Holwerd aan Zee zou daarin een goede rol kunnen spelen. 2022 was ook het jaar van gesprekken met de indieners van ruim 200 ideeën om de dijkversterkingen te koppelen aan andere verbeteringen. In 2023 zullen we ons buigen over de verdere voortgang.

Urgent was de aanpak van de Noorderpier in Harlingen, waar door verplaatsing van de geul ernaast ineens gevaar dreigde bij storm. We hebben natuurlijk ingestemd om hier zo snel mogelijk iets aan te doen en daardoor kon de opgeknapt pier nog voor het begin van het stormseizoen worden opgeleverd. Er zijn zelfs twee getijdepoeltjes aangelegd. Daarin blijft water en waterleven achter na de vloed. Tja en dat is dan weer voedsel voor vogels...

We blijven aandringen op veranderingen in het Bestuursakkoord Water. Daarin is vastgelegd dat de waterschappen de helft van de kosten van het Hoogwater-

beschermingsprogramma voor hun rekening nemen en het waterschap waar iets moet worden aangepakt 10% van de kosten op tafel legt, Hopelijk biedt een nieuwe bestuursperiode nieuwe kansen. Ook onze partijgenoot-waterschappers in Zeeland - met eveneens veel kustlijn en weinig inwoners - zijn daarmee aan de slag.

Het jaar 2022 kende records als het ging om zonneschijn en droogte en al begon het jaar drijfnat. Deze uitersten en de nog altijd stijgende CO₂-uitstoot, leiden tot meer zeespiegelstijging en dat verontrust ons als waterschappers zeer.

We moeten duurzaam werken, alert zijn en blijven op een goede uitvoering van ons Hoogwaterbeschermingsprogramma en ook aandacht hebben voor mensen die vooral last hebben van de gevolgen van klimaatverandering. Dat zijn mensen in de versteende oude wijken, oude energievretende woningen, waar in tijden van warmte en droogte de temperatuur vaak meer dan 5 graden stijgt en bij clusterbuien het water niet weg kan en dus tot veel overlast leidt. Ook zijn dit vaak mensen met een smalle beurs.

Ook hebben wij oog voor mensen elders op de wereld, waar de gevolgen nog veel erger zijn.

Voldoende water

Zelfs in een waterrijke provincie als Fryslân en in het Groninger Westerkwartier moet steeds zorgvuldiger en zuiniger worden omgesprongen met zoet water. De tijd dat waterschappen alleen maar water naar de zee pompten is voorgoed voorbij. Het goede nieuws is dat dit bij Wetterskip Fryslân steeds meer gebeurt. Zo hebben we besloten tot de mogelijkheid om 10 cm te mogen afwijken van het vastgestelde waterpeil. Ziet men een droge periode aankomen, dan wordt het peil vast verhoogd en bij voorziene nattigheid verlaagd.

Minder voortvarend verloopt het realiseren van voldoende hectaren grond waarop waterberging kan worden gerealiseerd, zodat in natte tijden minder water naar de Waddenzee hoeft. Zo willen wij het kostbare zoete water sparen. Ook het vasthouden van voldoende zoet water in de hoger gelegen zandgronden zou wat ons betreft sneller mogen gaan. Met al die droge zomers hebben onze bossen het steeds moeilijker.

We zijn blij met de start van de uitvoering van de veenweide aanpak. We hebben daarin als PvdA-Statensfractie en PvdA-Wetterskippers goed samen opgetrokken. Niet alleen zijn peilverhogingen nodig om het veen te bewaren, de CO₂-uitstoot te verminderen en daarbij de biodiversiteit te vergroten; ook om de opwarming tegen te gaan. We vonden het daarnaast eindelijk eens tijd worden

voor een echte regeling voor de slachtoffers van paalrot. Die zien hun woningen scheuren en verzakken, terwijl overheden niet meer doen dan de bal rond te spelen. In tegenstelling tot de voorstellen van de College van Gedeputeerde Staten en het Dagelijks Bestuur van Wetterskip Fryslân komt er nu een schaderegeling van 40% van de funderingsschade. Wij hadden liever nog 50% gewild, maar hebben er als compromis extra regeling eruit geslept voor mensen die met deze schaderegeling niet geholpen kunnen worden.

We zullen toezien op een snelle invoering, zodat de gedupeerden zich niet langer onveilig hoeven te voelen in hun eigen huis

Met een jeugddijkgraaf, ons bezoekerscentrum in het Woudagemaal waar vele schoolklassen komen zien en ervaren wat er allemaal komt kijken bij goed waterbeheer, timmert Wetterskip Fryslân aan de weg. Zo leren jongeren dat je zuinig moet zijn op zoet (drink)water, want dat is zelfs in Nederland niet onbepaald beschikbaar.

Schoon water

Onze 27 Rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) behandelen ons rioolwater en doen dat steeds vaker energieneutraal. Er staan veel zonnepanelen, die daarvoor de energie leveren.

Toch moet er nog veel gebeuren voordat wij in 2027 kunnen voldoen aan de eisen die de Europese KaderRichtlijn Water (KRW) stelt. Dat heeft een aantal oorzaken: tijdens clusterbuien lopen de riooloverstorten nogal eens over en verdwijnt vies water in ons oppervlaktewater. Ook heeft een meerderheid van het AB de afgelopen jaren ingezet op maatregelen die vooral 'haalbaar en betaalbaar' zijn. Er verdwijnen ook nog veel meststoffen en andere verontreinigingen, zoals bandenrubber van wegen in sloten en vaarten. En er worden ook steeds meer nieuwe stoffen in het water gevonden, zoals

medicijnresten en microplastics. Waterschappen en wetenschappelijke instituten doen onderzoek naar methoden om die stoffen uit het water te halen. Maar het gaat te langzaam en is te weinig gericht op de stelling: 'Wat je er niet in stopt, hoef je er ook niet uit te halen', waarover je met burgers, bedrijven, boeren, artsen etc. in gesprek moet en acties mee moet ondernemen.

We hebben ons ook in het afgelopen jaar duidelijk uitgesproken over de verantwoordelijkheid die wij voelen voor schoon water elders op de wereld. Sanitatieprojecten, zoals bijvoorbeeld in Mozambique, zijn belangrijk voor de volksgezondheid en maken het kinderen (vooral meisjes) gemakkelijker om naar school te gaan en zich te ontwikkelen.

Foto: Unsplash

Financiën

Zoals gezegd: 2022 was het jaar dat Wetterskip Fryslân mensen met een inkomen op het bestaansminimum slechts 90% kwijtschelding gunde. Daarop is de coalitie gelukkig bij de behandeling van de Kadernota en later de begroting voor 2023 terug gekomen. Op ons initiatief om deze groep ook voor 2022 een hoger spaarbedrag te gunnen – zoals de Regering toestond - werd helaas negatief besloten. De tarieven gingen omhoog, terwijl Wetterskip Fryslân bij elke tussentijdse financiële rapportage meer geld overhield. We hebben samen met andere (oppositie)partijen het initiatief genomen om breed te onderzoeken wat de belangrijke vraagstukken voor de toekomst van ons waterschap zijn. Daar hebben we een voorzichtige aanvang mee gemaakt. Het is aan het nieuwe bestuur om daar vervolgstappen in te zetten. Meer dan nu zullen vervuilers moeten betalen en moet er zorg zijn voor mensen met een smalle beurs. Wetterskip Fryslân en Gemeente Sudwest Fryslân hebben samen 4 windmolens van windpark Hiddum Hauw gekocht. Dat maakt dat we de energiedoelstelling gaan halen. Maar ze stonden er al; dus dat is de papieren werkelijkheid. Belangrijker is dat wij samen met andere oppositiepartijen hebben afgedwongen dat de verdiensten in verdere verduurzaming worden gestoken. Dat maakt pas echt het verschil.

Partij

We zijn actief geweest in het landelijk PvdA-Wateroverleg. Daarin wisselen Algemeen Bestuursleden, Dagelijks Bestuurders en Dijkgraven ervaringen uit, gaan op excursie bij elkaar en geven elkaar tips en informatie. Dat kon nu weer fysiek, maar we doen ook nog regelmatig een Zoom-sessie. Dat scheelt immers heel veel tijd en is duurzamer dan vanuit het hele land naar een centrale plek te reizen. Onlangs hebben we elkaar voorzien van informatie over verkiezingsprogramma's en campagne-ideeën.

Ook binnen Gewest Fryslân was het gelukkig weer mogelijk elkaar te ontmoeten. Veel tijd en energie ging natuurlijk in het maken van een gezamenlijk verkiezingsprogramma met de Staten. Nu in de vorm van korte films met statements.

We zijn trots dat de kandidatencommissie en het gewest voor een vernieuwde lijst hebben gekozen, waarop ook jongeren staan. Water gaat immers over hun toekomst. We kijken terug op een fijne samenwerking met de Statenfractie en een aantal raadsfracties (waar een wateronderwerp speelde).

Tot slot

Wanneer de Gewestelijke Vergadering dit jaarverslag bespreekt is de uitslag van de verkiezingen op 15 maart 2023 bekend en zit er een nieuwe fractie met een nieuwe fractievoorzitter.

De afgelopen 8 jaar heb ik die functie bekleed en kijk terug op een periode waarin ik veel gezien, beleefd en geleerd heb over alles wat met water te maken heeft. Dat maakt dat ik dat altijd met veel interesse blijf volgen.

We hebben lang niet alles kunnen bereiken wat we voor een sociaal en duurzaam leven wilden bereiken voor de inwoners van Fryslân en het Groningse Westerkwartier. Er valt nog veel werk te verzetten en daarmee wens ik de nieuwe fractie veel succes en de steun van onze partij.

Henni van Asten,
fractievoorzitter

MIENSKIP. LÂNSKIP. WETTERSCHIP.

MET HENNI VAN ASTEN

PvdA

WINNEN OP PUNTEN – STEM 20/03

Fractie

Tot 15 maart 2023

HENNI VAN ASTEN
Fractievoorzitter
Lid algemeen bestuur

SIEPIE HYLKEMA
Fractievoolger

HENK MULDER
Lid algemeen bestuur

ANNELIES STOLP
Lid algemeen bestuur

Sinds 15 maart 2023

HENK MULDER
Fractievoorzitter
Lid algemeen bestuur

hmulder@wetterskipfryslan.nl

ANNELIES STOLP
Lid algemeen bestuur

astolpdeboer@hotmail.com

Colofon

Tekst: Annelies Stolp, Henk Mulder en Henni van Asten
Vormgeving: Partij van de Arbeid Fryslân
Foto's: Unsplash, Partij van de Arbeid Fryslân